

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 682/2022-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov, proti rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 1 Tk 1/2018 z 19. novembra 2018, uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 4 To 19/2019 z 13. marca 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Tdo 25/2021 zo 16. marca 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. júla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 Tk 1/2018 z 19. novembra 2018 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“). Zároveň sa domáha vyslovenia porušenia svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 To 19/2019 z 13. marca 2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a vyslovenia porušenia základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Tdo 25/2021 zo 16. marca 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“; spolu s napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“). Navrhuje napadnuté

rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje priznať mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým rozsudkom okresného súdu bol sťažovateľ uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona v znení účinnom v rozhodnom období za použitia § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol podľa § 145 ods. 2 a § 42 ods. 1 Trestného zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní dvadsiatich rokov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona bol sťažovateľ zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia a podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona mu bol uložením súhrnného trestu zrušený výrok o treste uložený rozsudkom Okresného súdu Rožňava č. k. 15 T 20/2018 zo 4. mája 2018, právoplatným 22. mája 2018, ktorým mu bol podľa § 364 ods. 2 písm. c) a § 245 ods. 1 Trestného zákona uložený výchovný trest v trvaní dvanásť mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní dvadsiatich štyroch mesiacov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo, zrušením stratili podklad. Okresný súd zároveň sťažovateľovi uložil podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona aj ochranný dohľad nad jeho správaním v trvaní dvanástich mesiacov a podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona mu uložil aj trest prepadnutia veci, a to 1 kuchynský nôž s dĺžkou čepele 8,5 cm a košeľe sťažovateľa, s tým, že vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát. Okresný súd tiež rozhodol, že podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku je sťažovateľ povinný nahradiť poškodenému škodu vo výške 719,42 eur.

3. Sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 4 To 19/2019 z 13. marca 2019 tak, že podľa § 319 Trestného poriadku ho ako nedôvodné zamietol.

4. O dovolaní sťažovateľa podanom proti napadnutému uzneseniu krajského súdu rozhodol najvyšší súd uznesením č. k. 4 Tdo 25/2021 zo 16. marca 2022 tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti napadnutým rozhodnutiam podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) napadnutý rozsudok okresného súdu je nedostatočne odôvodnený. Okrem zhrnutia vykonaných dôkazov a mechanického prepísania ich obsahu v jeho odôvodnení absentujú „akékoľvek právne úvahy alebo indície“, na základe ktorých okresný súd rozhodol;

b) v podanom odvolaní namietal nepreukázanie úmyslu spáchať trestný čin, za ktorý bol odsúdený, pričom krajský súd v rozpore so zásadou zákazu zmeny k horšiemu doplnil v odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu (na podklade odvolania podaného v jeho prospech) priamy úmysel podľa § 15 písm. a) Trestného zákona, ktorý „vzhliadol v spôsobe vykonania činu, použitého noža, intenzity a prudkosti útoku, ako aj miesta, kam útok bol vedený.“, čo je v rozpore s právom na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Za zhoršenie postavenia sťažovateľa je podľa neho potrebné považovať aj to, že krajský súd doplnil odôvodnenie rozhodnutia, ktoré v „pôvodnom rozhodnutí uvedené nebolo, v dôsledku čoho bol výrok pôvodného rozhodnutia

neobhájiteľný, ktorým doplnením odôvodnenia sa pôvodný výrok stal zákonným, avšak v rozpore s už uvedenou zásadou zákazu zmeny k horšiemu.“;

c) najvyšší súd svojvoľne „znegoval“ závery rozhodnutia najvyššieho súdu vedeného pod sp. zn. 4 Tdo 47/2014 (na ktoré sťažovateľ poukázal v podanom dovolaní, pozn.), ktoré označil ako rozhodnutie na jeho prípad neaplikovateľné;

d) všeobecné súdy ignorovali právo vyplývajúce z čl. 50 ods. 3 ústavy, ktoré stanovuje, že „*právo na obhajobu vzniká práve vydaním alebo vyhlásením uznesenia o vznesení obvinenia*“, čím došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu; porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu a porušenie základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

III.1. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu:

7. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu, ústavný súd v prvom rade s poukazom na čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z tohto princípu vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09).

8. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05).

9. Ústavný súd uvádza, že proti napadnutému rozsudku okresného súdu mal sťažovateľ právo podať odvolanie, ktoré aj využil, a preto právomoc poskytnúť ochranu namietaným právam sťažovateľa mal krajský súd, na základe čoho je vylúčená právomoc ústavného súdu na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti. Ústavný súd preto rozhodol o odmietnutí tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene

a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu:

10. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou v konaní, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 580/2013, III. ÚS 438/2017). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je pritom vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (obdobne pozri aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

11. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

12. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva obvineného na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy je potrebné uviesť, že podľa judikatúry ústavného súdu sa týmto článkom ústavy všetkým oprávneným osobám zaručuje, že budú mať čas na prípravu obhajoby, že budú mať možnosť pripraviť si obhajobu a že svoju obhajobu budú môcť predniesť právne významným spôsobom buď osobne, alebo prostredníctvom svojho obhajcu. Účelom práva na obhajobu je poskytnutie príležitosti brániť sa proti obvineniu zo spáchania trestného činu a tiež sa brániť proti tvrdeniam o skutočnostiach, ktoré ovplyvňujú rozhodnutia v trestnom konaní v neprospech účastníka trestného konania (m. m. III. ÚS 79/2010, III. ÚS 175/2018).

13. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namietal svojvoľný spôsob vysporiadania sa najvyššieho súdu v jeho trestnej veci s rozhodnutím najvyššieho súdu vedeným pod sp. zn. 4 Tdo 47/2014, na ktoré poukázal v podanom dovolaní. Zo samotného dovolania vyplýva, že sťažovateľ namietal rozhodnutie odvolacieho súdu v súvislosti s nasledujúcim právnym názorom vysloveným v rozhodnutí najvyššieho súdu vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 47/2014: *«“výsluch, vykonaný pred vznesením obvinenia, by mal mať len vstupnú informačnú povahu a jeho obsah by mal slúžiť*

len na zdôvodnenie zadržania, začatie trestného stíhania a vznesenia obvinenia, prípadne na odôvodnenie väzby.“». Zároveň sťažovateľ konštatoval procesnú nepoužiteľnosť jeho výsluchu ako podozrivej osoby zo septembra 2017, pričom uviedol, že na tento výsluch bolo prihlíadané najmä v odvolacom konaní, „čo je zrejme zo záverečnej reči krajského prokurátora v odvolacom konaní, v ktorej prokurátor poukazuje na práve na výpoveď obvineného z 05.09.2017, ako aj z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu, kde odvolací súd taktiež poukazuje na výpoveď obvineného z 05.09.2017“. Ústavný súd sa na účel posúdenia tvrdenia sťažovateľa o svojvoľnom odôvodnení najvyššieho súdu oboznámil so znením odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, z ktorého vyplýva, že sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku. Posudzovaním predmetného (sťažovateľom označeného) rozhodnutia sa najvyšší súd venoval v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

14. Najvyšší súd sa nestotožnil s argumentáciou sťažovateľa o tom, že jeho výpoveď ako podozrivej osoby je použiteľná len ako vstupná informácia na účel vznesenia obvinenia, prípadne rozhodovania o väzbe. Svoj právny názor rozvinul, keď uviedol, že nesúhlasí so záverom, že by znenie § 258 ods. 4 Trestného poriadku (platného a účinného v rozhodnom čase, pozn.) neumožňovalo prečítať zápisnicu o výpovedi „zadržaného podozrivej“ na hlavnom pojednávaní. Vychádzal pritom z platnej a účinnej právnej úpravy § 258 ods. 4 Trestného poriadku (platnej a účinnej v rozhodnom čase), pričom ju porovnal s predchádzajúcou právnou úpravou, resp. pomenoval rozdiely medzi právnou úpravou v znení účinnom od 1. októbra 2002. Zároveň popísal odlišnosti v procesnom postavení svedka a podozrivej osoby a porovnal procesné postavenie podozrivej osoby a obvineného (najmä s. 10 a 11 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, pozn.). Keďže je obsah napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sťažovateľovi dobre známy, ústavný súd nepovažoval za potrebné jeho relevantné časti opätovne citovať.

15. Vzhľadom na spôsob odôvodnenia ústavnej sťažnosti je zrejme, že sťažovateľ namietal predovšetkým svojvoľnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v dotknutej časti. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom, ústavný súd nemôže rozumne vyžadovať, aby ako právny laik, ktorý sa naň obrátil, namietal konkrétne označené články ústavy alebo medzinárodných dohôrov spolu so zodpovedajúcou ústavnoprávnou argumentáciou. Ústavný súd však musí mať možnosť z obsahu jeho podania prinajmenšom posúdiť predostreté okolnosti so zameraním sa na existenciu možných porušení základného práva alebo slobody, aby mohol zvoliť ďalší postup (IV. ÚS 49/2021). Okrem svojvoľnosti posúdenia rozhodnutia, na ktoré v ústavnej sťažnosti sťažovateľ poukázal, však svoju (hoci len skutkovú argumentáciu) v konkrétnostiach ďalej nerozvíjal. V rámci materiálnej ochrany práv sťažovateľa ústavný súd uvádza, že z jeho dovolania vyplýva, že nezákonnosť dôkazu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku namietal v nadväznosti na nemožnosť prihládnuť naň v rámci rozhodovania o veci samej. Konkrétne uviedol, že z takého dôkazu (jeho výpovede ako podozrivej osoby pred začatím trestného stíhania) vychádzal prvostupňový súd, ale najmä krajský prokurátor či odvolací súd v napadnutom uznesení krajského súdu. Vo vzťahu k prvostupňovému súdu ústavný súd uvádza, že predmetnú námietku sťažovateľ mohol uplatniť už v rámci podaného odvolania, a teda ochranu práv v tomto zmysle mu mohol poskytnúť krajský súd (z odvolania predloženého ústavnému súdu v nadväznosti na žiadosť o súčinnosť nevyplýva, že by takú konkrétnu námietku odvolaciemu súdu adresoval, pozn.). Z dotknutého rozhodnutia krajského súdu pritom nevyplýva, že by bol odkazoval na takýto dôkaz,

pričom sťažovateľ konkrétne neuviedol, v ktorej časti odvolací súd na túto jeho výpoveď poukázal. Na strane 5 napadnutého rozsudku krajského súdu sa síce nachádza vyjadrenie o tom, že sťažovateľ skutok najskôr poprel a „*až v dôsledku dôkazov, čin čiastočne priznal...*“, avšak z jeho odôvodnenia nevyplývajú skutočnosti nasvedčujúce tvrdeniu sťažovateľa, t. j. poukaz na konkrétnu výpoveď sťažovateľa v procesnom postavení podozrivej osoby. Zároveň je z napadnutých rozhodnutí zrejmé (s. 10 a 11 napadnutého rozsudku okresného súdu a s. 5 až 8 napadnutého uznesenia krajského súdu a s. 16, 17, 19 až 21 a 23 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, pozn.), že rozhodnutie o vine sťažovateľa bolo výsledkom iných vo veci rozhodujúcich skutočností. V nadväznosti na komplex uvedených skutočností v spojení so sťažovateľom prednesenou námietkou, nasledujúc pritom aj princíp racionality v konaní o ústavných sťažnostiach, ktorý v okolnostiach individuálnych vecí prehodnocuje reálne dopady porušenia procesných práv na postavenie sťažovateľa a ochranu jeho základných práv a slobôd, nie je v okolnostiach prerokúvanej veci možné prisvedčiť námietke sťažovateľa o svojoľnosti časti odôvodnenia najvyššieho súdu, ktorú za takú označuje bez bližšieho prepojenia na ním namietané práva.

16. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti ďalej namietal, že krajský súd doplnil v odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu tzv. priamy úmysel, čím došlo k porušeniu zásady zákazu *reformatio in peius*, t. j. zmeny k horšiemu. V nadväznosti na uvedenú argumentáciu sťažovateľa je podstatnou skutočnosť, že rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie (resp. sťažnostné) konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (m. m. IV. ÚS 160/2011). Ústavný súd zároveň konštatuje, že krajský súd zamietol odvolanie sťažovateľa podané proti napadnutému rozsudku okresného súdu, pričom sa s uvedeným prvostupňovým rozhodnutím v celom rozsahu (vrátane právnej kvalifikácie skutku, pozn.) stotožnil. V nadväznosti na uvedené sa nemožno stotožniť s tvrdeniami sťažovateľa o tom, že by sa rozhodnutím krajského súdu došlo k zmene v jeho neprospech. Ústavný súd dopĺňa, že námietku týkajúcu sa nepreukázania subjektívnej stránky trestného činu sťažovateľ predniesol aj v podanom dovolaní (hoci v trocha inom kontexte, pozn.). Najvyšší súd sa k predmetnej otázke vyjadril, keď uviedol, že subjektívna stránka trestného činu „*predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom, a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 3/2011).*“. Zároveň poukázal na to, že z okresným súdom ustáleného skutku, „*s ktorým sa krajský súd bez výhrad stotožnil, plynie zjednodušene povedané, že obvinený veľkou razanciou a prudkosťou nožom s dĺžkou čepele 8,5 cm bodol svoju matku do oblasti krku v dôsledku čoho jej prerezal krčnú tepnu. Dovolateľ si musel byť nepochybne vedomý toho, že pokiaľ nožom o dĺžke 8,5 cm bodne iného človeka do krku, kde sú uložené životne dôležité orgány (tepny), utrpí zranenia nezlučiteľné so životom. Obvinený teda nepochybne svoju matku úmyselne usmrtil, a preto oba súdy tak okresný, ako aj krajský postupovali správne, keď konanie obvineného právne posúdili ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona.*“. V nadväznosti na uvedené skutočnosti ústavný súd sumarizuje, že tvrdenie sťažovateľa o porušení zásady zákazu zmeny

k horšiemu (smerujúce proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, pozn.) považuje aj s poukazom na citované posúdenie najvyššieho súdu za nedôvodné.

17. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. III. ÚS 144/2016, II. ÚS 59/2019).

18. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v preskúmvanej veci nezistil takú možnosť porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, resp. napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ako ani základného práva na obhajobu, ktoré sťažovateľ zjavne spája, resp. odvodzuje od ním tvrdeného porušenia princípov upravených v čl. 6 ods. 1 dohovoru najvyšším súdom, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, v nadväznosti na čo ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

19. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom je potrebné poznamenať, že ústavný súd môže v zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu (t. j. advokáta), ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. III. ÚS 265/2014). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov na vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

20. Vzhľadom na výsledok posúdenia tejto ústavnej sťažnosti ústavným súdom je evidentné, že išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, teda v danom prípade neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd tejto žiadosti sťažovateľa (podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde) nevyhovел (bod 2 výroku uznesenia).

21. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu